

o uplatnění nároků ze správy, ale o to, zda žalobce ve smlouvu jemu prodejním listem nabídnutou vešel či nikoliv. Podal-li žalobce, aniž by po obdržení prodejní listiny dále plnil, žalobu, v které mimo jiné uplatňuje i neplatnost smlouvy, dává tím jasně na jevo, že na ofertu nepřistupuje a do smlouvy nevchází, a činí tak včas. Ústním ujednáním žalobce a agenty žalované byl uzavřen obchod o celých stavebních losech, kdežto prodejní listinou se žalobci přidělují celé sdružené losy. O sdružených losech při uzavření objednávky vůbec nebylo řeči. Byl tedy žalobce na omylu, pokud se týká obsahu projevu o podstatné vlastnosti losů, ke kterémuž se úmysl jeho nesl a byl projeven, agenti žalované strany pak k tomuto omylu zavdali podnět, neboť byli povinni rozdíl mezi losy celými a celými sdruženými žalobci vysvětliti, když objednáci list obsahoval podobný dodatek, a proto nevznikla žalobci povinnost ze smlouvy i podle § 871 obč. zák., a jest při tom nerozhodným, zda žalobce před podepsáním objednáciho lístku obsah si přečetl či nikoliv. Že jde o podstatnou vlastnost, jest patrné ze značného rozdílu kursovního. Ježto smlouva jest neplatnou a pro obě strany nezávaznou, resp. k ní ani nedošlo a byla žalobcem právem zrušena, jest žalovaná dle §§ 1431, 1447 obč. zák. povinna vrátit žalobci vše, co žalobce jí plnil bez ohledu na to, zda plnění obdrželi agenti žalované na svoji provisi či nikoliv.

Nejvyšší soud nevyhověl odvolání.

Důvody:

Při uzavření objednávky nebylo vůbec řeči o losech sdružených a mluvilo se jen o celých losech. Bylo-li pak v prodejní listině, která byla žalobci zaslána teprve dodatečně, uvedeno jako předmět prodeje deset losů sdružených, obsahovala dodatečně zasláná prodejní listina novou nabídku žalované firmy (srovnej rozhodnutí čis. 11779 sb. n. s.). Žalobce měl na vůli, chce-li tuto novou nabídku přijmouti neb odmítnouti, a smlouva kupitele vížící by vznikla jen tehdy, kdyby ji platně přijal. Žalobce nijak neprojevil, že přijímá nabídku obsaženou v prodejní listině, zejména nelze přijetí nabídky vyvoditi z pouhé okolnosti, že žaloba byla podána dne 10. září 1931, ač prodejní listina byla vystavena dne 22. června 1931, a podáním žaloby dal žalobce jasně najevo, že na onu nabídku nepřistupuje a s koupí sdružených losů nesouhlasí.

Čís. 14290.

Proti výměře nebo výplatě služebních příjmů upravených vládním nařízením ze dne 5. března 1927 čis. 15 sb. z. a n. je pořad práva nepřipustný, nebyl-li dříve vyčerpán pořad stolic správních, i tehdy, vytýkal-li žalobce, že k jeho zařazení došlo již před účinností vládního nařízení ze dne 5. března 1927 čis. 15 Sb. z. a n. a směřovala-li výtká ta proti skutkovému a právnímu základu při úpravě jeho služebních příjmů podle cit. vládního nařízení.

Podle svého přednesu byl žalobce výměrem z 3. ledna 1921 podle § 11 ř. služ. pro zřízence stát. drah s platností od 1. ledna 1921 jmenován úředníkem IX. úř. třídy s pořadím od 1. ledna 1919 do statusu IIIa. V úředním listě ze dne 11. srpna 1922 bylo uveřejněno rozhodnutí, že žalobce převádí se s platností od 1. ledna 1921 do statu III b) a v úř. listě z 18. června 1923 byl žalobce rovněž ze statu III b) převeden do další platové stupnice. O těchto změnách přeřazení žalobce nebyl zpraven, přes to však podal stížnost k ředitelství státních drah a k ministerstvu železnic. Když žalobci žádného vyřízení o podaných stížnostech se nedostalo, žádal dne 20. května 1931 podáním k ministerstvu železnic znova, aby byl proveden jeho převod ze statu III b) do statu III a) a poukázal při tom na podání své stížnosti. Po podání tomto byl žalobci dne 15. srpna 1931 doručen výměr ředit. stát. drah, v němž mu bylo sděleno, že ministerstvo železnic nevyhovělo žádosti o dodatečné zařazení do statu III a), protože prý žalobce, nemaje předepsaného školního vzdělání a nepodav uspokojivého služebního výkonu, pro nepostačující znalost služ. jazyka nesplnil podmínek pro zařazení do statu III a) podle přechodních ustanovení výnosu min. železnic z 23. srpna 1921 čís. 47721. Postup železniční správy v daném případě nebyl prý správný. Žalobce byl právoplatným výměrem ze dne 3. ledna 1921 zařazen do statu III a), tím nabyt nároku na zařazení do statu III a) a jednostranným aktem želez. správy nemohlo býti toto zařazení vůbec měněno. Provedeným přeřazením uznala železniční správa, že v osobě žalobce byly dány podmínky pro přeřazení do statu III a) ve smyslu výnosu ministerstva železnic z 23. srpna 1921, čís. 47721. Tyto podmínky byly splněny, což železniční správa sama provedeným přeřazením uznala. Domáhá se proto žalobce, by bylo provedeno skutečně jeho zařazení do tohoto statusu s platností od 1. ledna 1921 a by mu byly zároveň od té doby vypláceny požitky se zařazením do tohoto statusu spojené. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil oba rozsudky a žalobu odmítl.

D ů v o d y:

V souzené věci jest se především obíratí otázkou, zda jsou tu předpoklady, by o žalobním nároku bylo rozhodováno pořadem práva. Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu (viz rozh. čís. 9875, 11897, 12225, 12633 sb. n. s. bylo rozhodování (judikování) o nárocích, týkajících se nesprávné výměry nebo výplaty služebních příjmů, upravených podle vládního nařízení ze dne 5. března 1927 čís. 15 sb. z. a n., přikázáno úřadům v § 70 vyjmenovaným jako úřadům správním, stejně jako u zaměstnanců státních podle § 151 platového zákona čís. 103/26 sb. z. a n. Nesprávnou výměrou jest rozuměti nejen číselný výpočet příjmů, nýbrž i použití nesprávné základny, t. j. nesprávného skutkového nebo právního podkladu při nové úpravě příjmů. Nápravy proti rozhodnutí správních úřadů o své platové úpravě může se železniční zaměstnanec domáhati pořadem práva jen, vyčerpali-li dřív pořad stolic správních, řídě se ustanovením § 70 vlád. nař. čís. 15/27 sb. z. a n. Nevymohl-li si železniční zaměstnanec konečný výrok ministerstva železnic, nepodav včas

odvolání z výměru nižšího správního úřadu, jest pořad práva nepřipustný a jest celé řízení o zaměstnancově žalobě pro zmatečnost zrušiti z úřadu a žalobu odmítnouti. Dovolací soud neshledává důvodu, by se od těchto zásad v souzeném případě odchýlil, a odkazuje pro stručnost na důvody uvedených již rozhodnutí. K vývodům dovolatelovým, pokud se v nich poukazuje na náleznost nejvyššího správního soudu ze dne 17. září 1932 č. 14097 (Sb. Bohuslav č. 10010), se podotýká, že předmětem uvedeného nálezu nebyl vůbec služební poměr zaměstnance železničního, nýbrž služební poměr zaměstnance podniku »státní lesy a statky«, a že tam šlo o rozhodnutí ministerstva zemědělství o dodatečném zařazení podle služebního řádu, takže se onen náleznost na souzenou věc nehodí. V tomto sporu, zahájeném v listopadu 1931, se žalobce domáhá na žalovaném státu, aby provedl jeho zařazení do stavu III a) s platností od 1. ledna 1921, aby mu podle toho se zpětnou platností vyměřil služební požitky odpovídající zařazení do stavu III a) a aby mu zaplatil za dobu od 1. ledna 1921 až do 31. března 1931 částku 16.716 Kč 60 h jako rozdíl mezi příjmy, jež obdržel, a platem, který by mu příslušel podle požadovaného zařazení. Dovolatel dovozuje, že se jeho žalobní nároknost neztýká převodu do nových služebních požitků podle vládn. nař. č. 15/27 sb. z. a n., který prý byl proveden formálně správně, nýbrž že jde pouze o nároknost na správné zařazení do stavu III a), vzniklý již před vydáním vládn. nař. č. 15/27 sb. z. a n. na základě výnosu ministerstva železnic ze dne 23. srpna 1921 č. 47721. Nelze však přehlížeti, že žalobce sám uvedl již v přípravném spise, že by přirozeně bylo nutné změnit i převedení do nových služebních požitků, kdyby mu byl přiznán nároknost na zařazení do stavu III a). Vlastním konečným cílem žaloby jest tedy zřejmě náprava domnělé nesprávné výměry žalobcových příjmů, jež mu byly vyměřeny podle vládn. nař. č. 15/27 sb. z. a n. Nesprávnost žalobcova dřívějšího zařazení jest ve skutečnosti vytýkána jako použití nesprávného skutkového a právního základu při nové úpravě žalobcových služebních příjmů za účinnosti vládního nařízení č. 15/27 sb. z. a n., třebaže se žalobce prejudiciálně domáhá především zařazení do stavu III a) s platností od 1. ledna 1921. Tohoto cíle mohl žalobce dosáhnouti tím, kdyby se byl pořadem stolic správních podle § 70 vládn. nař. č. 15/27 sb. z. a n. domáhal opravy nesprávné výměry svých služebních příjmů, neboť v tomto správním řízení by musila býti zároveň řešena také předurčující otázka jeho zařazení. — Pro posouzení, zda jest v tomto případě přípustný pořad práva, jest rozhodným jen uvedený konečný cíl žaloby a jemu odpovídající žalobní žádost o zaplacení rozdílu mezi platem, jaký byl žalobci vyplacen, a platem, na který si činí nároknost. Ustanovení § 70 vládn. nař. č. 15/27 sb. z. a n. — stejně jako ustanovení § 151 plat. zák. č. 103/26 sb. z. a n. — připouští opravu nesprávně vyměřených služebních příjmů předepsaným pořadem správním a jen do jisté doby, a to v zájmu žádoucí právní jistoty. Bylo by obcházením uvedeného ustanovení a přičilo by se požadavku právní jistoty, kdyby se připustilo, aby železniční zaměstnanec, i když nepoužil stanovených tam opravných prostředků, mohl se přes to později domáhati opravy nesprávné výměry svých služebních příjmů pořadem práva. A o to právě se snaží žalobce, neboť se pokouší pod záminkou nesprávného zařazení zvrátiti svůj převod do nových služebních po-

žitků a domoci se jeho opravy pořadem práva, ač si nevymohl konečně rozhodnutí správního úřadu ve smyslu § 70 vlád. nař. čís. 15/27 sb. z. a n. Žalobce potvrdil příjem listiny o svém převodu do nových platů dne 22. listopadu 1929, a proti tomuto rozhodnutí nepodal opravných prostředků podle § 70 uved. vlád. nařízení. Žalobcovo podání ze dne 20. května 1931, jež bylo vyřízeno rozhodnutím ministerstva železnic ze dne 16. července 1931 čís. 31785 pers./2, nemělo nic společného se správním řízením podle § 70 vlád. nař. čís. 15/27 sb. z. a n., poněvadž nešlo o námitky proti způsobu převodu platových poměrů do nových platových předpisů. Tím, že nepoužil stanovených opravných prostředků v pořadí správním a že si nezískal konečné rozhodnutí ministerstva železnic o nároku, který jest předmětem tohoto sporu, připravil se žalobce o zákonný předpoklad, aby mohly řádné soudy o této věci rozhodovati. Není-li tu konečné rozhodnutí poslední opravné stolice správní, jest tu vyloučen pořad práva k rozhodování o žalobním nároku a nejde tedy o pouhou jeho preklusi. Nižší soudy neměly proto rozhodovati o žalobní žádosti rozsudkem, nýbrž měly žalobu pro nepřipustnost pořadu práva odmítnouti. Rozsudky obou nižších soudů i s předcházejícím řízením jsou proto zmatečné podle § 477 čís. 6 c. ř. s., a bylo je z úřadu zrušiti a žalobu podle §§ 478, 513 c. ř. s. odmítnouti.

Čís. 14291.

Rozvázáním služebního poměru pensionováním končí se povinnost zaměstnancova konati služby a nastává podle § 1154 obč. zák. s p l a t - n o s t odměny zaměstnancovy všeho druhu.

Kdy může zaměstnanec požadovati bilanční remuneraci z čistého zisku.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1935, Rv I 2340/34.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované do 1. července 1930, kdy vystoupil z jejich služeb. Žalobou domáhá se nyní na žalované zaplacení novoroční remunerace za rok 1930, bilanční remunerace za rok 1929 a bilanční remunerace za rok 1930. P r v ý s o u d žalobě nevyhověl. O d - v o l a c í s o u d potvrdil rozsudek prvního soudu. Z d ů v o d ů: Žalobce vystoupil ze služeb žalované dne 1. srpna 1930, neboť pensionováním aktivní služební poměr mezi stranami byl zrušen a žalobce do- stává pensi od pensijního ústavu. Poněvadž pak byl v roce 1930 u žalo- vané v činné službě pouze do 1. srpna 1930, příslušela by mu nanejvíce remunerace za dobu činné služby, tedy poměrný díl remunerace, jak plyne z ustanovení § 16 zák. o obchod pomocnících. Nárok žalobcův i na tento poměrný díl remunerace je však promlčen ve smyslu § 1486 čís. 5 ob. zák. obč., neboť rozvázáním služebního poměru dne 1. srpna 1930 staly se ve smyslu § 16 zák. o obch. pomoc. veškeré služební po- žitky žalobcovy, tedy i požadovaná remunerace, splatnými, a žalobce v tříleté lhůtě po zrušení pracovního poměru nároku svého soudně ne- uplatnil. Pokud jde o bilanční remuneraci za rok 1929, byla tato splat- nou 10. dubna 1930. Žalobce neuplatnil svůj nárok soudně do tří let od 10. dubna 1930 a ani do tří let od zrušení služebního poměru. Pokud